

Bestuursovereenkomst Beheerautoriteit Waddenzee, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Partijen

1. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mevrouw Carola Schouten, hierna te noemen: LNV;
2. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat, mevrouw Cora van Nieuwenhuizen Wijbenga, hierna te noemen: IenW;

Partijen genoemd onder 1 en 2 beiden handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden;

3. Gedeputeerde staten van de Provincie Fryslân, handelend als bestuursorgaan, namens deze: mevrouw M.A. Fokkens-Kelder, gedeputeerde Wadden en de commissaris van de Koning van de Provincie Fryslân, handelend als vertegenwoordiger van Provincie Fryslân, namens deze: mevrouw M.A. Fokkens-Kelder, hierna te noemen: Provincie Fryslân;

4. Gedeputeerde staten van de Provincie Groningen, handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer H. Staghouwer, gedeputeerde Wadden en de commissaris van de Koning van de Provincie Groningen, handelend als vertegenwoordiger van Provincie Groningen, namens deze: de heer H. Staghouwer, hierna te noemen: Provincie Groningen.

5. Gedeputeerde staten van de Provincie Noord-Holland, handelend als bestuursorgaan, namens deze: de heer C.J. Loggen, gedeputeerde Water en de commissaris van de Koning van de Provincie Noord-Holland, handelend als vertegenwoordiger van Provincie Noord-Holland, namens deze: de heer Loggen, hierna te noemen: Provincie Noord-Holland;

Partijen genoemd onder 3 tot en met 5 hierna samen te noemen: de Waddenprovincies;

Hierna allen gezamenlijk te noemen: Partijen.

Algemene overwegingen

De Waddenzee vormt het grootste ononderbroken stelsel van getijde zandplaten ter wereld. De ongestoorde dynamiek van het gebied, de hoge biologische productie en de diverse habitats met een functie voor diersoorten ver buiten de geografische grenzen van het gebied, maken dat het gebied dat zich in totaal uitstrekt binnen de grenzen van Nederland, Duitsland en Denemarken tien jaar geleden is aangewezen door UNESCO als natuurlijk Werelderfgoed. De hoofddoelstelling van de Waddenzee is "een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap".

De waarden van de Waddenzee staan onder druk. De doelen op het gebied van natuurontwikkeling worden niet gehaald. Eén van de oorzaken is dat het natuurbeheer in de Waddenzee erg versnipperd is. De versnippering van het natuurbeheer kwam ook naar voren in een rapport van de Algemene Rekenkamer in 2013. Als reactie daarop is de Samenwerkingsagenda Beheer Waddenzee geïnitieerd. Daarmee zijn stappen in de goede richting gezet, maar er is meer nodig.

In het regeerakkoord "Vertrouwen in de toekomst" heeft het kabinet Rutte III opgenomen dat er één autoriteit komt die een impuls geeft aan een integraal beheer van de Waddenzee. Er is een verkenning voor de Beheerautoriteit voor de Waddenzee uitgevoerd, op basis van de wettelijke kaders en in overleg met alle betrokken overheden, gebruikers, beheerders en maatschappelijke organisaties. De uitkomsten daarvan zijn op 20 juni 2019 door IenW en LNV bij brief naar de Tweede Kamer gestuurd (TK 29 684, nr. 185). De uitkomsten van de verkenning zijn ook aanleiding geweest om de governance van het Waddengebied te herzien waarbij naast één beheerautoriteit ook rollen zijn weggelegd voor twee overleggen: het Bestuurlijk Overleg Waddengebied en het Omgevingsberaad Waddengebied¹.

¹ De scope van de Beheerautoriteit Waddenzee behelst de Waddenzee, en is dus minder ruim dan de scopes van het Bestuurlijk Overleg Waddengebied en van het Omgevingsberaad, die beiden het Waddengebied beslaan.

Deze bestuursovereenkomst behelst de inrichting van de Beheerautoriteit Waddenzee en legt de afspraken daarover vast tussen de opdrachtgevers: LNV, IenW en de Waddenprovincies.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Definities

In deze bestuursovereenkomst wordt door Partijen verstaan onder:

- a. *Waddenzee*:
de begrenzing van de Waddenzee zoals opgenomen in bijlage 4 bij het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening;
- b. *Terreinbeherende organisaties (TBO's)*:
de Provinciale Landschappen, It Fryske Gea, het Groninger Landschap en het Landschap Noord-Holland, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten en andere particuliere en private terreinbeheerders van de Waddenzee;
- c. *Beheerders*:
Rijkswaterstaat van IenW, LNV (inclusief Waddenunit), de Waddenprovincies en de TBO's.

Artikel 2 Doel van de Bestuursovereenkomst Beheerautoriteit Waddenzee

Met de Bestuursovereenkomst Beheerautoriteit Waddenzee leggen Partijen hun afspraken vast voor de samenstelling, de taken en de organisatie van de Beheerautoriteit Waddenzee.

Artikel 3 Beheerautoriteit Waddenzee: doelstelling en samenstelling

1. Er is een Beheerautoriteit Waddenzee. Partijen zijn opdrachtgevers van deze autoriteit.
2. De Beheerautoriteit Waddenzee heeft als doel de samenhang van het natuur-, vis- en waterbeheer van de Waddenzee in overeenstemming met de daarvoor geldende Unierechtelijke en nationale wet- en regelgeving te bevorderen en te versterken en daarmee de natuurkwaliteit te verbeteren. De ambitie van Partijen hierbij is dat de Beheerautoriteit Waddenzee met alle Beheerders van de Waddenzee, waaronder de Partijen zelf, zal werken als waren zij één beheerder.
3. De Beheerautoriteit Waddenzee is samengesteld uit twee organen:
 - a. het Opdrachtgeversoverleg dat bestaat uit vertegenwoordigers van Partijen;
 - b. de twee directeurs Beheerautoriteit Waddenzee.
4. Partijen blijven ten aanzien van het beheer van de Waddenzee beschikken over hun bevoegdheden en houden de daarbij behorende verantwoordelijkheden inclusief de bekostiging van de aan hun toebedeelde beheertaken. Als opdrachtgevers coördineren zij in het Opdrachtgeversoverleg de uitoefening van die bevoegdheden en bundelen zij hun gezamenlijke beleid en inspanningen.

Artikel 4 Beheerautoriteit Waddenzee: taken

1. Het Opdrachtgeversoverleg heeft de volgende rollen en taken:
 - geeft vanuit het bestaande beleid kaders mee voor beheer en stelt prioriteiten;
 - stuurt als opdrachtgevers de twee directeurs Beheerautoriteit Waddenzee inhoudelijk aan en formuleert hun opdracht;
 - stelt het vierjarige Integraal Beheerplan Waddenzee, het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma voor het integrale beheer van de Waddenzee en het Jaarverslag van de Beheerautoriteit Waddenzee vast;
 - informeert de Partijen over de voortgang van het integrale beheer middels het Jaarverslag;
 - ontwikkelt oplossingsrichtingen bij knelpunten, vraagstukken en andere onderwerpen omtrent het beheer van de Waddenzee en maakt daar afspraken over;
 - maakt nadere afspraken over het gezamenlijk programmeren van middelen die het beheer van de Waddenzee versterken.
2. De twee directeurs Beheerautoriteit Waddenzee hebben de volgende rollen en taken:
 - zijn opdrachtnemers van het Opdrachtgeversoverleg en overleggen op regelmatige basis met het Opdrachtgeversoverleg;
 - bevorderen en versterken de samenhang van en samenwerking bij het beheer van de Waddenzee;
 - bewerkstelligen het opstellen, de vaststelling en de uitvoering van een vierjarig Integraal Beheerplan Waddenzee zoals bedoeld in artikel 8, in samenwerking met Beheerders;
 - bevorderen dat zoveel mogelijk Beheerders zich binden aan de inhoud en uitvoering van het Integraal Beheerplan Waddenzee;

- stellen voor elk kalenderjaar een uitvoeringsprogramma (jaarlijks Uitvoeringsprogramma) op voor het integraal beheer en voor het functioneren van de Beheerautoriteit Waddenzee voor het betreffende jaar met daarbij een overzicht van (uitvoerings-)kosten en financiële dekking door Partijen;
- stellen, mogelijk als onderdeel van het Integraal Beheerplan Waddenzee, een samenwerkingsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 8, vijfde lid, op waarmee de Partijen georganiseerd in de Beheerautoriteit Waddenzee en zoveel mogelijk TBO's zich binden aan het Integraal Beheerplan Waddenzee en de bijbehorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's;
- stellen voor het Opdrachtgeversoverleg een Jaarverslag op van de Beheerautoriteit Waddenzee;
- geven dagelijks leiding aan de compacte eenheid zoals bedoeld in artikel 6, en sturen de medewerkers van die compacte eenheid functioneel aan;
- monitoren de voortgang en uitvoering van het Integraal Beheerplan Waddenzee en de bijbehorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's;
- spreken de Beheerders, die zich aan het Integraal Beheerplan Waddenzee hebben gebonden, aan op het nakomen van afspraken in of volgend uit het Integraal Beheerplan Waddenzee en de bijbehorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's op basis van een samenwerkingsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 8, vijfde lid;
- signaleren knelpunten bij de uitvoering van het Integraal Beheerplan Waddenzee en lossen dat op met Beheerders. Wanneer er knelpunten zijn die een beleidsopvatting of -maatregel van Partijen vergen, dan stellen zij dat in het Opdrachtgeversoverleg aan de orde;
- signaleren wanneer de bestaande budgetten van de Beheerders ontoereikend zijn voor het beheer van de Waddenzee en coördineren acties richting Opdrachtgeversoverleg om het benodigde aanvullende aan de orde te stellen;
- ontwikkelen oplossingsrichtingen bij knelpunten, vraagstukken en andere onderwerpen omtrent de uitvoering van het Integraal Beheerplan Waddenzee en de bijbehorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's;
- zijn aanspreekpunt voor het Common Wadden Sea Secretariat (CWSS) voor het trilaterale Single Integrated Management Plan mede namens de Beheerders.

Artikel 5 Beheerautoriteit Waddenzee: inhoudelijke aansturing, selectie en formele positionering van de twee directeuren beheerautoriteit Waddenzee

1. De twee directeuren Beheerautoriteit Waddenzee worden inhoudelijk aangestuurd door de opdrachtgevers via het Opdrachtgeversoverleg.
2. De twee directeuren Beheerautoriteit Waddenzee worden geselecteerd door een selectiecommissie, waarbij het Opdrachtgeversoverleg en een representatief aantal TBO's betrokken zijn.
3. De twee directeuren Beheerautoriteit Waddenzee worden aangesteld door LNV en worden formeel gepositioneerd binnen het Ministerie van LNV.

Artikel 6 Beheerautoriteit Waddenzee: compacte eenheid

1. Ter ondersteuning van de twee directeuren van de Beheerautoriteit Waddenzee wordt een compacte eenheid ingericht.
2. De twee directeuren Beheerautoriteit Waddenzee selecteren de medewerkers en zijn integraal manager voor de medewerkers die werkzaamheden verrichten ten behoeve van de directeuren van de Beheerautoriteit Waddenzee.
3. De medewerkers van de compacte eenheid worden aangesteld door LNV en worden formeel gepositioneerd bij het Ministerie van LNV.

Artikel 7 Financiering en personeel Beheerautoriteit Waddenzee

1. LNV stelt rijksmiddelen beschikbaar voor het aanstellen van de twee directeuren en de medewerkers van de compacte eenheid en voor huisvesting, algemene voorzieningen, operationele en ICT-middelen ten behoeve van de twee directeuren Beheerautoriteit Waddenzee en de compacte eenheid.
2. LNV stelt rijksmiddelen beschikbaar voor een werkbudget ten behoeve van de twee directeuren van de Beheerautoriteit Waddenzee.
3. De Beheerautoriteit Waddenzee heeft geen eigen budget voor het uitvoeren van beheertaken.

Artikel 8 Integraal Beheerplan Waddenzee

1. Het Integraal Beheerplan Waddenzee vormt de verbindende schakel tussen de (wettelijk verplichte) sectorale beheerplannen² voor de Waddenzee betreffende natuur, vis- en waterbeheer van Partijen enerzijds en de beheerplannen van de TBO's anderzijds.
2. Het beheer van de Waddenzee in het kader van het Integraal Beheerplan Waddenzee wordt breed gedefinieerd en bevat:
 - fysiek beheer;
 - natuurherstel;
 - vergunningverlening;
 - monitoring;
 - toezicht en handhaving;
 - gastheerschap;
 - praktijkgericht onderzoek;
 - taken voortvloeiend uit de status van de Waddenzee als UNESCO Werelderfgoed, zoals promotie, educatie en draagvlakvergroting.
3. Op grond van besluitvorming door het Opdrachtgeversoverleg kunnen de in het tweede lid genoemde onderdelen van het beheer van de Waddenzee worden uitgebreid of beperkt.
4. Het Integraal Beheerplan Waddenzee vormt input voor het door Nederland, Duitsland en Denemarken trilateraal op te stellen Single Integrated Management Plan.
5. Een samenwerkingsovereenkomst tussen zoveel mogelijk Beheerders wordt, mogelijk als onderdeel van het Integraal Beheerplan Waddenzee, gesloten op grond waarvan de betreffende Beheerders zich binden aan het Integraal Beheerplan Waddenzee en de uitvoering daarvan zoals opgenomen in de bij het plan behorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 9 Geschillenbeslechting

1. Er is sprake van een geschil indien één van de leden van het Opdrachtgeversoverleg daarvan gemotiveerd melding maakt aan de andere leden van het Opdrachtgeversoverleg, waarna binnen 20 werkdagen na een zodanige melding eerst met elkaar in overleg wordt getreden om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden.
2. Indien het minnelijk overleg niet binnen twee maanden leidt tot een oplossing van het geschil kan het Opdrachtgeversoverleg het geschil met een advies voorleggen aan het Bestuurlijk Overleg Waddengebied, waar Partijen deel vanuit maken.

Artikel 10 Evaluatie

Vier jaar na inwerkingtreding van deze bestuursovereenkomst evalueren Partijen of de doelstelling van de Beheerautoriteit Waddenzee in samenhang met het Integraal Beheerplan Waddenzee zijn behaald (of dat daarop uitzicht bestaat) en gaan Partijen tevens na of organisatorische of andere aanpassingen nodig zijn voor de Beheerautoriteit Waddenzee.

Artikel 11 Wijziging

1. Elke Partij kan de andere Partij(en) schriftelijk verzoeken deze bestuursovereenkomst te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partij(en) schriftelijk heeft meegedeeld.
3. De wijziging en de verklaring(en) tot instemming worden als bijlage aan deze bestuursovereenkomst gehecht.

Artikel 12 Opzegging

1. Elke Partij kan de bestuursovereenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van zes

² Zoals het Natura 2000 Beheerplan en het Beheer- en Ontwikkelplan Rijkswateren.

maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze bestuursovereenkomst billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. Onder een zodanige verandering van omstandigheden wordt begrepen door het kabinet vastgestelde bezuinigingen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.

2. Wanneer een Partij de bestuursovereenkomst opzegt, eindigt de bestuursovereenkomst voor alle Partijen.
3. Ingeval van beëindiging van de bestuursovereenkomst krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 13 Afdwingbaarheid

Deze bestuursovereenkomst is niet in rechte afdwingbaar.

Artikel 14 Counterparts

De bestuursovereenkomst kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze overeenkomst is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 15 Inwerkingtreding en looptijd

Deze bestuursovereenkomst treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en wordt voor onbepaalde tijd aangegaan.

Artikel 16 Toepasselijk recht

Op deze bestuursovereenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 17 Citeertitel

Deze bestuursovereenkomst wordt aangehaald als: Bestuursovereenkomst Beheerautoriteit Waddenzee.

Artikel 18 Publicatie in Staatscourant

1. Binnen zes weken na ondertekening van deze bestuursovereenkomst wordt de tekst daarvan gepubliceerd in de Staatscourant.
2. Bij wijzigingen in de bestuursovereenkomst vindt het eerste lid overeenkomstige toepassing.

Aldus overeengekomen.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
C.J. Schouten*

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat
C. Van Nieuwenhuizen-Wijbenga*

*Gedeputeerde staten van de Provincie Fryslân
namens deze:
M.A. Fokkens-Kelder
gedeputeerde Wadden*

*Provincie Fryslân
De Commissaris van de Koning
namens deze:
M.A. Fokkens-Kelder
gedeputeerde Wadden*

*Gedeputeerde staten van de Provincie Groningen
namens deze:
de H. Staghouwer
gedeputeerde Wadden*

*Provincie Groningen
De commissaris van de Koning
namens deze:
H. Staghouwer
gedeputeerde Wadden*

*gedeputeerde staten van de Provincie Noord-Holland
namens deze:
C.J. Loggen
gedeputeerde Water*

*Provincie Noord-Holland
De commissaris van de Koning
namens deze:
C.J. Loggen
gedeputeerde Water*